
Frascati

Dzielnice: Śródmieście

Osiedla: Śródmieście Południowe

Atrybuty: Nazwy własne Nazwy geograficzne Nazwy miejscowości zagranicznych

Rok utworzenia nazwy: 1934

Opis

Był to obszar wypoczynku, który restaurator Szymon Chovot nazwał Frascati, naśladując podobne miejsce - miejscowość we Włoszech, w prowincji Rzym.

Ciekawostki

W 1776 powstał tu z inicjatywy Kazimierza Poniatowskiego ogród Na Górze, była tu główna droga ogrodu. Ogród wytyczył Szymon Bogumił Zug. Mieścił się tu pałac, ujeżdżalnia koni, altany, oranżeria, ananasarnia, remiza dla karet i siedziba loży masońskiej. W przerobionej austerii Zuga w 1779 mieścił się później dom księcia podkomorzego. W 1800 posiadłość należała do Radziwiłłów, a następnie do restauratora Szymona Chovot. To on urządził tu Frascati: publiczny ogród rozrywkowy. Od 1819 mieszkał tu komisarz Nowosilcow, było to siedlisko rozpusty i balów. Przez pewien czas właścicielem ogrodów z letnią restauracją był generał Józef Rautenstrauch (1773-1842). W 1845 aleję obsadzono klonami i w części ogrodu założono sad. W poł. XIX w. posiadłość kupili Branicki. Na fundamentach oberży zbudowano pałac z ogrodem zimowym wg proj. L. Marconiego. W latach 1871-92 czeski ogrodnik Josef Stichy posadził tu ok. 200 rzadkich gatunków drzew ozdobnych i owocowych. Na skutek zubożenia Branickich w okresie międzywojennym park rozparcelowano i założono ulice. We Frascati w 1918 Piłsudski prowadził swoje pierwsze rozmowy polityczne po powrocie z Magdeburga. Tutaj także Portugalczyk Vincent Osculati przyprowadzał na randki kobiety i po upojnym wieczorze z kobietą oznajmiał, że ‘ne zaplati. W 1934 powstała tu ulica Frascati. W pałacu osadzono ambasadę francuską, zburzoną w 1944. Ulica stanowiła część luksusowej dzielnicy dla elity. Do 1950 uszkodzone budynki odbudowano.

Stan obecny:

Nr 1: kamienica z 1938 proj. Jerzego Gelbarda i Romana Sigalina.

Nr 2: **Izba Przemysłowo-Handlowa**. Zbudowana w 1927-9 wg proj. Zdzisława Mączyńskiego.

Nr 3: **kamienica Funduszu Emerytalnego Banku Gospodarstwa Krajowego**. Powstała w 1936.

Nr 4: **willa Chmielewskich**. Zbudowana w 1937.

Nr 6: **willa z 1925**.

Nr 12: **willa z 1930**.

Nr 18: **willa księżnej Jadwigi Lubomirskiej**. Powstała w 1925, prawdopodobnie na fundamentach pawilonu ogrodowego z 1829. Podobno podczas renowacji willi po wojnie użyto do remontu dachu blachy pochodzącej z hitlerowskiego sztukasa, Ju-87, strąconego przez powstańców nad Agrykolą.

2 domki dozorczy. Powstały ok. 1820 wg proj. Chrystiana Aignera.

Pomnik Francesco Nullo. Ustawione 26.02.1939 dzieło Gianniego Remuzzi. Nullo był tkaczem z włoskiego Bergamo, garibaldczykiem, który walczył w Powstaniu Styczniowym jako generał wojsk polskich. Poległ w bitwie pod Krzykawką i pochowany jest w Olkuszu. Sam pomnik jest darem od miasta Bergamo dla Warszawy, a odsłonił go minister spraw zagranicznych rządu włoskiego, hr. Galeazzo Ciano, a w uroczystości uczestniczył burmistrz Bergamo z delegacją. Na przedzie widnieje nazwisko generała, a z tyłu napis Ur. W Bergamo 11 marca 1826 r. Garibaldczyk. Bojownik o niepodległość i zjednoczenie Italii. Walczył za wolność Polski w Powstaniu Styczniowym i poległ w bitwie pod Krzykawką dnia 5 maja 1863. Poniżej napis brzmi Dar miasta Bergamo dla m. st. Warszawy. Dzieło art. rzeźb. Gianni Romuzzi.

Data nadania nazwy: 1934 rok
